

Gorenjec.

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v g. Floriana hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Vabilo na naročbo. **•GORENJEČ•** stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati na upravnništvo.

Državnozbornske volitve.

Meseca grudna letošnjega leta in v začetku meseca prosinca prihodnjega leta vršile se bodo splošne državnozbornske volitve po vsej Avstriji, ker je vlada razpustila parlament, ki ni mogel zborovati. Letošnje volitve bodo vsekako posebno zanimive, zato pa se že sedaj, ko imamo še več kakor tri mesece do njih, pripravljajo vse stranke prav resno na one odločilne dneve, ko se bodo razni kandidatje izkušali med seboj, kdo da bo izvoljen državnim poslancem.

Tudi pri nas na Kranjskem se že čuje o raznih pripravah za volitve, in izvestno se vname ljut boj med strankama. Za Kranjsko je pač velikega pomena, ker se bode ravno v naši kronovini kot edini izmed vseh šestnajstih kronovin volilo neposredno, to je ne več po volilnih možeh, ampak tajno z listki. Leta 1896. sprejeti zakon o državnozbornskih volitvah določa namreč, da se vrše volitve za državni zbor neposredno in tajno samo tam, kjer sklene deželni zbor tajne volitve za deželni zbor. In kranjski deželni zbor je sklenil take. Izid takih volitev je popolnoma negotov.

Narodno-napredna stranka, kateri gre največ za sluge, da so se tajne in neposredne volitve sploh uvedle, je takoj po razpustu državnega zbora ukrenila vse potrebno, da se razprede krepka agitacija za njene kandidate, katere hoče postaviti ne le v mestih, temveč tudi na kmetih in v peti kuriji. Kandidate bo postavila na shodu zaupnih mož, ki bodo odločevali o kandidaturah.

K volitvi je pripuščen samo tisti, ki je zapisan v zapisniku volilcev. Ta zapisnik ima sestaviti občina, oziroma občinski predstojnik. Iz tega sledi, da je dolžnost občini zapisati vsakega volilca v zapisnik.

V peti kuriji, ki voli na Kranjskem enega poslanca, volijo vsi moški državljani, ki so izpolnili 24. leto in ki bivajo vsaj šest mesecev v dotični občini in so avstrijski državljani.

V četrti ali v tretji kuriji (kmetske občine ali mesta) ima volilno pravico tisti, ki plačuje osem kron direktnega davka, in tak davek je tudi dohodninski davek.

Sedaj se nabija po občinah razpis državnozbornskih volitev. Oblastva imajo sicer dolžnost, da spravijo v red imenik volilcev, in da sprejmejo vanj vse tiste, ki imajo volilno pravico, toda to je jako težko delo in ni dvoma, da marsikdo ne bo vpisan, ki ima volilno pravico. Zlasti se to lahko zgodi pri volilcih splošne kurije. Vsak, kdor misli, da ni vpisan v imenik pete kurije, ima pravico se tekom osmih dni od dneva, ko je bil v njegovi občini nabit deželnovladni razpis volitev, zgledati pri občinskem uradu in zahtevati vpis.

V Celju je bil 1. t. m. zaupni shod, ki je proglasil kandidatom kmetske skupine viteza Berksa. Slednji je moral obljubiti, da bo večkrat prišel med volilce in da bo v državnem zboru postopal radikalno. Župnik Žičkar pojde v volilni okraj dr. Gregorčev, ki ne kandiduje več. Za mestno skupino Celje-Brežice se sprejme kot kandidat dr. Dečko, ki sprejme kandidaturo. Za V. kurijo kandidat še ni določen. Največ upanja ima Dragotin Hribar. Na Primorskem bodo Slovani postavili na celi črti svoje kandidate. Hud boj utegne nastati v Trstu za nekdanji mandat Nabergojev in v Istri za mandat dr. Laginje. Na Goriškem hočejo Italijani izpodriniti slovenskega kandidata v peti kuriji.

Na Koroškem bodo morali jako trezno in premišljeno postopati pri izbihi kandidata, ker prejšnji državni poslanec prošt Lambert Einspieler ne kandiduje več. Znano je, da je ta državni poslanec pri zadnjih volitvah zmagal samo z večino treh glasov.

V Kranju, 6. vinotoka.

Potrjen zakon. Cesar je potrdil načrt zakona, ki ga je sklenil deželni zbor kranjski glede ustanovitve zaklada za javna kulturna dela.

Zahtevajte „Gorenjca“ v gostilnah in kavarnah!

Cesar v Gorici. Slavnost štiristoletnice združenja Gorisko-Gradišćanske, ki se je vršila minulo soboto in nedeljo, je iztekla prav sijajno. Vršila se je točno po določenem sporedu in ob velikanski udeležbi občinstva.

Pomiloščeni so bili na dan godu srbske kraljice Drage dne 24. m. m. vsi ostali politični kaznjenci v Srbiji.

Praški mestni svet je sklenil na predlog dr. Podlipnega, da odstrani z mestnih poslopij vse nemške napise ter jih nadomesti s samočeskimi.

Vojna na Kitajskem. Kitajski cesar se je obrnil do nemškega cesarja s prošnjo, naj dovoli, da se začne mirovna pogajanja. — Feldmaršal grof Waldersee je došel v Tientsin, kjer mu bo prevzeti poveljstvo nad ostanki združene armade. Grof Waldersee je izročil kitajski vladi ultimatum, naj v nekaterih urah izroči pet ustaških voditeljev, sicer se napove oficijelno vojska. Razmere so tedaj jako napete.

Dopisi.

Iz Vogljan. (Blagoslovljenje gasilskega doma v Vogljah.) Take slavnosti, kakor se je vršila pretečeno nedeljo, vas Voglje še ni imela. Vaščani so bili neumorno delavni in storili so vse, da se ta slavnostni praznik dostojno dovrši. Že v Voklem postavili so slavolok, kjer se je z napisom «Pozdravljeni!» pozdravilo došle goste. Ko so dospela gasilna društva: Kranj, Škofja Loka, Stara Loka in «Gorenjski Sokol» ob pokanju topičev do slavoloka v Vogljah, pozdravil je načelnik gasilnega društva vogljanskega gosp. Mih. Globočnik z vnesenimi besedami v imenu društva in županstva došla društva in jim zaklical «Na pomoč!» Odgovarjal mu je gospod načelnik gasilnega društva iz Škofje Loke. Nato so odkorakala društva z godbo na čelu na vrt gospoda župana Molja. Ob treh pričela se je telovadba «Gorenjskega Sokola» na županovem travniku. 22 telovadcev je iz-

PODLISTEK.

Pismo iz Robatega rebra.

13. kozoprska 1900.

«Brada kosmata,
jezik robot,
nos je l-pata,
koža podplat» —

tako je opevala pesniško napihnjena Grobarjeva Urša, moja znanka iz Robatega rebra, svojega šocelna, ki ga je spogala z vsemi konjskimi silami svojega zakrivljenega srca. — Stala je pri tem z eno nogo na plotu pri grčavi lesi, skozi katero se pride v Robato rebro, z drugo nogo je klatila po zraku po brecljih, ki so jo pikali v skorjaste gležnje. Čakala je kosila. Med tem jo prikimam do nje. «Kaj bi rad?» me pozdravi. «Nič! Na svoje troške sem prišel k vam.» Po tem pogovoru prekobalim leso brez vstopnine. — «Urša-o!» zarjove nekaj izza bližnjega hrastja. «Je-est!» «Ja-o!» prihrumi iz Uršinih ust. «To je Jaka, ki te je klical?» «Kdo pa! Jaka, ki ga štimam.»

Čez polje se bližava kajži. Na polju vidim le proso in lan, kaka konoplja še kima vmes. «Čuj, Urša,» pravim «ko sem bil zadnjič tukaj, je bilo mnogo pšenice, hmelja, vinske trte, zdaj pa samo lan in proso . . .» Urša ne more odgovoriti, ker prihlača k nama oni Jaka, ki sem ga poznal že od prej. Urše se je držal, ko sedlo konjskega hrbitišča. — Rad bi še bil katero bleknul, pa prišli smo

vajalo proste vaje s palicami in 12 na bradlji in drogu po predtelovadcu bratu R. Roossu. Mladi in čili Sokoli so pokazali svoj napredek v vsakem oziru, in čestitati jim je k lepemu napredku. Po 4. uri vršilo se je blagoslovljenje gasilskega doma pri katerem je imel slavnostni govor, ali bolje rečeno «pridigo», gospod župnik A. Kukulj iz Šenčurja. Nato se je zahvalil načelnik gospod Mih. Globočnik vsem, ki so k tej stavbi toliko pripomogli in omenil, da večje ljubezni do Njega Veličanstva niso mogli izraziti drugače kakor s tem, da so postavili njemu na čast k sedemdesetletnici gasilski dom in zaklical trikratni «Slava». Po končani slavnosti podala so se zopet vsa društva na vrt gospoda župana nazaj, kjer je bil koncert godbe gasilnega društva iz Kranja in pa srečolov. Omeniti se mora, da je gospod župan postregel gostom z izborna pijačo in jedilom, kar mu je gotovo v čast. Po 6. uri so začela zunanja društva odhajati, in na ta način se je slavnost, katera je imela narodno lice, dokončala, le žalibog, da je prišel prehitro čas ločitve. Slavnosti so se udeležila prost. gasilna društva: Ljubljana, Škofja Loka, Stara Loka (po deputacijah), Kranj, Šenčur in Cerklje (korporativno) ter telovadno društvo «Gorenjski Sokol» iz Kranja.

Iz Škofje Loke. Ni dolgo, kar sem bral v neki številki «Slovenskega Naroda» dopis iz Kranja o Prešernovi slavnosti. Gospod dopisnik začel je nekako takole: «Ni ga kraja na celem Slovenskem, kjer bi ne poznali našega Prešerna» i. t. d. To pa ni resnica. Dotičnik gotovo ni bral dopisov iz Škofje Loke v omenjenem listu od meseca sušca, kjer je dopisnik pojasnjeval, da loški nežni spol ne pozna Prešerna, oziroma ga noče poznati. Dragi Prešeren, ti bi v Loki, ako bi bil pri volitvah kandidat, tako propadel, kakor je neki «priljubljeni» mož — zmagal. Tudi tvojega «sekreterja» bi pod nadzorstvom redarja ven pobrskali. In o joj! še «punčike-devojčice», katerim na

domov, kjer je čakala jed. Oče Grobar sedi za mizo. «Tu imaš,» mi pomoli žlico. — Na sredi mize stoji velika latvica, polna kaše; ali v njej vidim velike črne kepe, ki plavajo od roba do roba. «Ali mora ona črna stvar biti v kaši?» se obrnem do očeta Grobarja. «Kaj vprašaš? Mora biti noter; podgana je v kaši koristna!»

Jaz, ki sem v odsotnosti že precej daleč zaostal za tekem časa, začutim morskega raka v želodcu. Oče Grobar pa, ki je bistro prodril skozi stene mojega trebuha, mi pravi ves v ognju: «Pozno si se priklatil nazaj; še te tlači ona prekleta napačna vzgoja, ki je rodila jentiligenco, kakor se pravi, in kakaedemično oliko, obe brez koristi za indistrijo, obe zaničevalki podgan v kaši! Mi Robatoreberčani pa smo prižgali pravo leščerbo olike: zgrabili smo jentiligenco ter preštrihali na novo ono kakaedemično oliko — in indistrija stoji trdo na svojih podplatih, in podgane so dobile ceno. Jentiligenca namreč seje zdaj lan, ga tare, pozimi goni kolovrate; zares je zdaj indistrija na tako visoki stopinji, da je z lojtro ne dosežeš. — Podgane pa so tudi božje stvarce, kakor mi. Prej se je kakaedemični oliko očitalo, da za indistrijo ni koristnejša kakor podgana v kaši; zdaj pa, ko ta olika toliko koristi indistriji, mora že zaradi tega tudi podgana biti v kaši koristna. — To menda razumeš, čeprav imaš luknjasto glavo.» —

Tu konča govor ter jezno zgrabi eno . . .

čast si zložil toliko pesmi, bi ti napovedale boj. Toliko se je že pri nas govorilo o Prešernovi slavnosti, katera se je pač obetala, a ideja zanjo je zaspala v ženskem naročju. Kje je tedaj obetana slavnost? Morda se vrši v zimskem času, kar je tudi možno. Požurite se, prizadeti faktorji, in napravite kaj! Na čegavo povelje ste zaspali? Kajneda na ukaz «prešmentanega krasnega spola!» — Pisal bi Vam, gospod urednik, še več, a menim, da zadostuje za sedaj, da obude kes oni, ki so hoteli kar tebi nič, meni nič posedeti stvar, in da izpolnijo svojo obljubo. — Sicer pa na svidenje prihodnjic!

Iz Ljubljane. Tu se snuje slovensko trgovsko društvo «Merkur», katero društvo bi imelo svoj delokrog na Kranjskem in v ostalih slovenskih pokrajinah ter bi skrbelo: 1.) za duševno in strokovno izobrazbo svojih članov, 2.) za procvit slovenskega trgovstva v obče, 3.) za nameščanje trgovskega osebja, 4.) za prireditve javnih zabav v korist društva. Da se dosežejo navedeni nameni, služila bi društvu sledeča sredstva: 1.) ureditev čitalnice in knjižnice, 2.) prireditve strokovnih in poučnih predavanj, 3.) ureditev vzorcev raznoterega blaga, 4.) prireditve javnih ogledov raznih industrijskih in trgovskih podjetij (zavodov), 5.) učenje vseh trgovskih ved z naučnim tečajem (kurzom) ter spoznavanje trgovine v obče s pomočjo strokovnih časopisov, 6.) vzdrževanje društvenega glasila, ki bi imel zastopati ne le društvene, ampak vobče trgovske interese naroda slovenskega, 7.) ureditev pisarne za posredovanje nameščanja trgovskega osebja vsake stroke, 8.) gojitev petja in glasbe in družabnega življenja med svojimi člani. Pristop naj se javi g. Ferku Kersniku, knjigovodju pri tvrdki Fr. Ks. Souvan v Ljubljani. To društvo je namenjeno trgovskemu naraščanju in trgovskim sotrudnikom, toraj ni v nikakem nasprotju s trgovskim in obrtnim društvom, čigar člani morajo biti le samostalni trgovci in obrtniki in ki ima nalogo čuvati materialne in politične koristi trgovcev in obrtnikov.

Jaz pa sem tam sedel s prepričanjem, da bo takim potem postal naš narod bogat; naveden način življenja ne stane posebno mnogo.

O Robatem rebu samem Vam ne pišem; če ga hočete videti, pojdite ga gledat.

S srčnim pozdravom
Vaš D—te.

Nekaj črtic o Kozakih.

Dalje.

Kozakovo hrepenenje za njegovo ljubljeno stepto je gotovo večje kot Švicarjevo za njegovimi snežniki. Poslavljač se od doma ponese Kozak s seboj poleg slike svetnika zaščitnika tudi grudo domače zemlje. To mu je uteha v tujini. Vmirajoč pod sovražno roko poljubuje prah svoje domovine.

Dandanes služijo Kozaki v ruski vojski kot konjeniki. Ako jih primerjamo z zapadnoevropskim konjeništvom, moramo priznati, da ne jahajo lepo. Stremen je kratek, konje tirajo z rokami in jih vdarjajo s stegni, ali za čudo vladajo povsem nad svojimi majhnimi, dolgimi in brzimi konji, ki so na glasu radi svoje vztrajnosti in navajeni vseh neprilik. Kozak je s svojim konjem vred železne narave; noben posel, nobeno vreme, nobena težava ga ne vtrudi. Visok, vitek, lepo zraščeni sedi na svojem konju, kakor da je prirastel nanj. Obrača se z

Gospodarske stranke.

Dalje.

Naš industrijelec, veliki trgovec je liberallec in se druži z meščanom le tam, kjer ta liberalno postopa. Včasih pa tudi že želi, da cerkve s peklom strasijo maso. Meščanska obrt in rokodelstvo hirata. Meščan se tuintam oklepa vseh rešilnih čolnov in tudi navedenih fevdalcev, ki mu v nekih obrtnih zadrugah po srednjeveškem kroju ter v posojilnicah nudijo rešitev. Kakor sem v IV. članku povedal, je posebno mali meščan velikih mest tak in včasih nastopa reakcionarno. Nek rešilen čoln je za večja avstrijska mesta to, da se obrtne postave majhnim detailistom in rokodelcem v korist prikrojijo ter s tem tovarnam in veletržcem strižejo perote, n. pr. v vleženju trgovine po agentstvu. Nasprotno se spuščajo katoliški duhovniki v organizacijo zadružnega konzuma med kmeti, da ubijajo manjšega trgovca na deželi in v manjših mestih, in sicer po navodilu fevdalnih aristokratov ter višjih duhovnikov. Če se poleg tega naš, za združen konsum še nezreli kmet hujše zadolži, to ne škodi. Naše poljedelsko ministrstvo hoče po zakonu, ki vse kmete obligatorično v zadrugo sili, ukovati tiste tako, da bi se ne mogli ganiti. Pod pretvezo, da se hoče kmetu pomagati, hočejo naši lastniki fidejkomisov, ti lastniki sto tisoč oralov zemlje, iz avstrijskega, po večjem nevednega kmeta napraviti zadružnega delavca, modernega tlačana. V velikih mestih je treba pridobiti majhnega meščana kot volilca, zato ž njim drugače postopajo. Na deželi, kjer mali meščan tudi kmetuje in mu ni lakote umreti, če obrt ne daje dosti kruha, pa ga je treba ubiti, ali vsaj toliko oškodovati, da svoj liberalizem opusti in začne moliti politični rožni venec fevdalne naše aristokracije. To vse nastopa pod naslovom gospodarske organizacije, da se zastavi razvoj kapitalističnega gospodarstva. V Avstriji se je pa ozirati še na to: Avstrija ima mnogo narodov, ki so po omiki in po razvoju gospodarstva jako različni.

njim, kakor ga je volja, z večšim zaletom zmaga najtežje zapreke, na svojega sovražnika navali s tolikim ognjem in pogumom, prezirajoč smrt, da mu ni noben konjenik v modernih evropskih vojskah enak v tem. Ko je njegov konj v najhujšem diru, rabi Kozak z nenavadno spretnostjo vsakovrstno orožje: meč, sulico in puško ter skače s konja, da se bori s pešci. Ker mu je prirojen čut, da hitro vse rapazi in se ne da nikjer presenetiti — on se ravna po zvezdah in po vetru, mu ne uide nič; ker presodi o vsem jako modro — je izvrstna prednja straža v boju. Kozaki so kakor vstvarjeni za prednje čete. S polnim pravom je ruska vojska ponosna nanje. Na vsakem listu ruske zgodovine se spominjajo junaštva kozaskih čet. Kdo je osvojil mogočni Rusiji njeno Sibirijo? Ali niso Kozaki napadali veliko vojsko Napoleonovo po požaru v Moskvi noč in dan in jo docela vničili? V novejših časih so izvedli Kozaki v vojskah s Turki izredno smelega junaške čine.

Tudi v miru porablja ruska vlada Kozake, katerih hetman je vedno carjevič naslednik, v raznovrstnih službah. Visoke posvetne in duhovne dostojanstvenike spremljajo navadno Kozaki na njih službenem potovanju. Redarstvu so velika opora, oni opravljajo glasniško službo, sploh so za državo neprecenljive vrednosti i v vojni i miru.

*

Konec pride.

Med temi narodi pa divjajo tudi jezikovni boji, pravzaprav so tudi ti boji gospodarski. Slovani hočejo časovno gospodarstvo po svoje razvijati; ker se ta razvoj vrši počasi, nočejo biti v vsej masi Nemcem, Madjarom in Lahom predmet izčrpanja. Združen s tem bojem je tudi boj za stvaritev omike na podlagi materinega jezika, ker le ta more biti uspešno sredstvo vseh naporov. Ti boji so krepilna kopelj osobito Slovanom, ki tako radi zaspijo in odrevene. Žal, da ti boji zavirajo tudi razvijanje novodobnih gospodarskih ras v posameznih narodih, v državi pa razvoj modernega gospodarstva sploh. In to gospodarstvo hoče gospodariti le na podlagi jezikov velikih narodov. To gospodarstvo v marsičem zjedini.

Ti boji delajo nejasnost v vsem razmerju gospodarskih strank in težko je najti državnika, ki bi mogli odpraviti to nejasnost. Iz tega izvira sedanji avstrijski parlamentarni nered. Le naša fevdalna aristokracija ga je vesela, poleg nje pa katoliški duhovnik. V tej kalni vodi pa ribarijo možje, ki imajo svoje sinove na merodajnih uradniških mestih in svoje prelate v vladnih krogih. Zastopniki nemških ljudskih strank, kakor tudi Madjari uvidevajo, da ne gre s podjarmljenjem avstrijskih Slovanov. Ali s parlamentom v vedni obstrukciji tudi ne gre. Slovani uvidevajo, da je obstrukcija nasproti brutalnosti zanje edina pametna pot. Če obstrukcije ne pustijo parlamentom delati, mora priti do sporazumljenja med Slovani in onimi Nemci, ki žele ostati med Avstriji. Gospodarstvo dolgo ne strpi zmešnjav in politični absolutizem je v sedanjem času neumnost, s katero diplomati zdaj na krmilu stoječe agrarne naše aristokracije ne bodo hoteli igrati, ker bi nemara sebe največ oškodili, ker so druge stranke močne in nepobitne, ako se složijo proti njim. Če pa ne bo doseči miru, potem pa bo agrarna aristokracija s pomočjo kmeta pod vodstvom katoliškega farovža in v izmiranju ležečega manjšega obrtnika velikih mest nekaj časa na konju. Ko pa uredijo Nemci v rajhu svoje glavne stranke, potem napravijo red, ki bo njim in Rusiji ugoden. Potem se bo govorilo o konkurzu avstrijske države. Ti Nemci rabijo kolonije. Komaj 33 odstotkov jih je še poljedelcev; ker se tako množe jih bo v 10 letih 70 milijonov. Premalo imajo živil in premalo zemlje za pridelovanje. Najbližja pot v malo Azijo vodi skozi Avstrijo. Tje pa hočejo Nemci. Njih vlade skrbe za državne zveze. Iz zvez so se še vedno lahko razvile vojne med prejšnjimi zavezniki. Ko je čas dozorel, se najde kmalu povod vojne.

VI.

Slovensko strankarstvo.

Do luteranske reformacije. 16. stoletja, smo živeli Slovenci, kako drugi tlačani. Bilo je nekaj prask z grajščaki, nekaj nasprotja proti njim in razvijajočim se meščanom. Naši ljudje so pretepači na vseh fevdalnih roparskih ekskurzijah. Luteranska reformacija je potem razburila pri nas vse: voditelje in maso narodovo. Naši tedanji fevdalci so iskali pomnožitve iz bogastva katoliške cerkve, ki je tedaj hodila v svoji duševni mogočnosti navzdol. Neprijazno so tudi gledali, kako mu hočejo nekateri deželni knezi v žep poseči in mu vzeti kmeta. Kmet je hotel postati prost tlake, postati je hotel samosvoj gospodar. Meščan si je obetal od knezove večje moči državne podpore, privilegij v trgovini, misleč, da bo tudi deželni knez postal protestant, kar se ni kazalo nemoogoče. Primož Trubar je našel v grajščini, v hiši meščana in v bajti tlačana najlepši sprejem. Sto let je bilo prav živahno življenje na tedaj še večjih slovenskih tleh, ker Koroška je bila takrat še precej slo-

venska, Štajerska pa blizu do Gradca. Gorenjska, slovenski Štajer, Ljubljana, Gradec ter druga mesta in skoraj vse grajščine so bila ognjišča te velike prekucije. (Štajer je štel le pet katoliških plemičev posestnikov, Koroška štiri, Kranjska le tri.) Gorenjska je zadnja odnehala in iz nje se je celo v času protireformacije, v 17. stoletju dosti kmetov rajše izselilo, kakor pa zopet pokatoličnilo. (Česar se Gorenjec enkrat oprime, tega se dobro drži.)

Se nadaljuje.

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu kimavcu 1900 vložilo je 225 strank 82.896 K 64 vin., vzdignilo pa 173 strank 49.980 K 30 vin.; 7 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 9.480 K. — Stanje vlog 2.207.799 K 76 vin., stanje hipotečnih posojil 1.564.553 kron 98 vin., denarni promet 191.852 K 23 vin.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu kimavca 1900 je vložilo 122 strank K 36.591.—, dvignilo je 112 strank K 28.716·57, 28 strankam se je izplačalo posojil K 2.902.—, denarni promet K 156.244·27.

Cene govejega mesa so iznašale na Gorenjskem v minulem mesecu, in sicer povprečno za kilogram: v Trziču K 1·04, v Kranju K 1.—, v Mengišu, Kamniku, Skofji Loki in v Krašnji K —88.

Za živinorejce. Ker pade dan 28. vinotoka t. l. na nedeljo, bo semenj v Radovljici v ponedeljek dne 29. vinotoka. Deželni odbor popravlja torej s tem svoj dotičen razglas ter objavlja, da se bodo biki-plemenjaki v Radovljici kupovali dne 29. vinotoka.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Davčni praktikant Rajko Mlejnik v Skofji Loki in davčni pristav g. Hinko Peternel sta prideljena davčnemu uradu v Radovljici. — Davčni praktikant Josip Peharc v Radovljici je prideljen davčnemu uradu v Kranjskigori. — Gospod J. Renier, bivši tukajšnji kapelan, odide prihodnji teden na Dunaj na univerzo.

Cesarjev god se je v Kranju obhajal na prav slovesen način. Že na predvečer, dne 3. t. m., je priredila tukajšnja godba gasilnega društva serenado po mestu in igrala podoknice pri c. kr. okrajnem glavarju, pri županu in pri dekanu. Drugi dan se je darovala maša, katere so se udeležili vsi zastopniki tukajšnjih uradov, mnogo uradnikov ter precejšnje število meščanstva. O slavnostih, ki so se ta dan vršile, poročamo spodaj.

Cesarjevo sedemdesetletnico je v četrtek obhajala tukajšnja deška ljudska šola prav slovesno. Šolska mladina se je udeležila ob 8. uri slovesne službe božje, po maši pa je bila v šoli slavnost, katere so se udeležili gg. ces. svetnik in župan K. Šavnik, predsednik krajnega šolskega sveta Ferd. Sajovic in katehet Plantarič. Slavnost otvoril je voditelj šole g. Pezdič z govorom, kateremu so sledile deklamacije in petje učencev 3. in 4. razreda. Če vpoštevamo, da je od pričetka šole preteklo komaj 14 dni, moramo reči, da se je slavnost vrlo dobro izvršila in je učiteljstvu čestitati na tem dobrem vspehu.

Slavnost, katero so priredili dijaki c. kr. gimnazija v Kranju v proslavo sedemdesetletnice Nj. Veličanstva Franca Jožefa I. v gimnazijski telovadnici dne 4. kimavca na korist «Dijaški kuhinji», završila se je nad vse pričakovanje izborna. V prostrani in zelo okusno dekorirani telovadnici se je zbralo še pred določenim časom vse polno izbranega občinstva. Po primernem patriotičnem nagovoru ravnatelja g. Josipa Hubada je zapel mnogoštevilni mešani zbor cesarsko himno. Spored se je za-

čel z Jenkovim «Na moru». V tem moškem zboru, kakor tudi v Sattnerjevi «Na planine» smo čuli krepke, sveže glasove, med katerimi naj zlasti omenimo doneče base. Več paznosti pa smo obračali na mešani zbor, katerega — žalibog — pri nas v javnosti že dolgo nismo slišali, saj nam je izginil zadnji čas celo iz cerkve. Foersterjev «Mladi mornar» nam je pokazal mogočnost in krepkost posameznih glasov, v težko izpeljivih srbskih narodnih pesmih, prirejenih po Mokranacu, pa smo z zadovoljstvom najbolj opazali pravo prednašanje in polagoma v pianissimo prehajajoči zadnji stavek. Pripomnimo, da je bilo sopranov in altov v primeri s tenori in basi vendar nekoliko premalo. Če bi se še vokali čisteje izgovarjali, in če bi bil pričetek in konec bolj siguren v nekaterih odstavkih, bi ne mogli ničesar nepovoljno kritikovati. Na vsak način pa je le čestitati vsem pevcem na takem proizvajanju, zlasti pa njih pevovodju sedmošolcu Čenčiču. Bragova «Serenada», tercet za gosli, flavto in klavir nam je še precej ugajala. Predolg kvintet na citrah «O ti moja Avstrija» se je igral sicer precizno, a vendar malo prepočasno. Kralovo koračnico «Slava Habsburžanom» sta proizvajala na klavirju četeroročno osmošolca Leitgeb in Premrou tako dobro, da sta murla navreči še Parmove «Mladi vojaki». Deklamaciji sta nam prijali, dasi smo o zadnji istega mnenja, kakor nekdo, ki je (za se sicer) precej glasno povprašal: «Kaj pa je tebe treba bilo?» Prav dobro pa so bili uprizorjeni nekateri odlomki iz Körnerjeve zaloigre «Zrinski». Zlasti moramo pohvaliti Zrinskega (osmošolec Brnot). Krasne kostume je, kakor smo izvedeli, za ta večer prepustilo narodno gledališče v Ljubljani. Srčna zahvala na tem lepem duševnem užitku bodi izrečena provzočiteljem in neumornim prirediteljem te slavnosti, katera zahvala je tem večjega pomena, če se pomisli, da je bilo za pripravo odmerjenih pravzaprav le nekaj dni. Udeležba je bila ogromna. Prostovoljnih darov za «Dijaško kuhinjo» se je nabralo čez 600 K.

Odhodnica, katero je priredila minulo soboto čitalnica, oziroma nje godbeni klub in pevski zbor gosp. prof. A. Štritofu, je bila presrečna ovacija vrlemu in delavnemu možu. Mnogobrojna udeležba iz vseh slojev tukajšnjega prebivalstva je pokazala, koliko simpatij da je užival g. profesor v Kranju. Različni govorniki so povdarjali njegove zasluge, katere si je stekel kot čitalnični odbornik in pevovodja, kot vzgleden učitelj, kot odbornik dijaške kuhinje, član občinskega odbora in vodovodnega odseka. Napivalo se je prijatelju, pevcu in kolesarju. Nazdravljalo se je njemu in njegovi obitelji. Vmes sta pa pevski zbor in godbeni klub neumorno zabavala navzoče občinstvo s svojimi produkcijami. Bil je lep prijateljski sestanek, ki ostane gotovo vsem udeležencem, zlasti pa gospodu slavljencu v neizbrisnem spominu.

Iz Šenčurja se nam poroča: Sedemdesetletnico Njega Veličanstva cesarja obhajala je tukajšnja šola dne 4. t. m. prav slovesno. Na predvečer je bilo šolsko poslopje lepo razsvetljeno, ter se je pred šolo med pokanjem vaškega topa prižigal umetalni ogenj. Ob 8. uri je bila slovesna maša, po maši pa v okrašeni učilnici drugega razreda dnevu primeren nagovor nadučiteljev, ki se je končal s slava-klici na cesarja in cesarsko pesmijo. Po končanem oficijelnem delu nameravalo se je napraviti izlet v bližnji gozd, kjer bi se bilo igralo in otroke pogostilo. Ker pa je obilni dež preprečil izlet in veselico na prostem, ostali so otroci v šoli, kjer so se zabavali in so bili pogoščeni z vinom in jestvinami. Slednjič izvršil se je srečolov, pri katerem je dobil vsak otrok brezplačno številko na dobiček raznega šolskega blaga. Da se je veselica tako sijajno izvršila, je prva zasluga tukajšnjih

šolskih prijateljev, ki so v ta namen darovali znatni znesek K 93.20. Šolsko vodstvo šteje si v prijetno dolžnost blagim mladinoljubom v imenu obdarovane mladine izreči zato najiskrenejšo zahvalo. Šolsko vodstvo v Šenčurju pri Kranju. J. Rihtersič, voditelj.

Na tombolo vabi prostovoljno gasilno društvo v Kranju jutri v nedeljo, dne 7. t. m. ob treh popoldne na glavnem trgu v Kranju. Tablica stane 40 vin. Ker je čisti dohodek namenjen v korist društvu, se prosi slavno občinstvo mnogobrojne udeležbe odbor.

Kluba joštarskih samcev ustanovni shod se je preložil na nedeljo sredi tega meseca.

Godbeni pouk. Vtorek, dne 9. t. m. prične se pouk novih članov godbe gasilnega društva. Ker se potem ne bode za to učno dobo nikdo novincev več sprejel, opozarjajo se oni, kateri imajo veselje do godbe, da se prijavijo najpozneje do torka opoldne pri odboru, ker bi se na one, ki se pozneje prijavijo, ne moglo ozirati.

V Kokri je umrl g. Martin Kunčič, c. kr. mitničar, bivši poštar, upokojeni c. kr. telegrafist, imejitelj srebrnega križca za zasluge v starosti 72 let.

Slovensko bralno društvo v Trziču. Na občnem zboru tega društva je bil izvoljen sledeči odbor: gg. Lenart Klofutar, predsednikom, Mihael Debelak, podpredsednikom, Josip Šter, tajnikom, Anton Markun, blagajnikom, Josip Luzar, Karol Ručh, Josip Vidmar in Fran Zorec, odbornikom.

Cerkven shod se je vršil eno zadnjih nedelj nekje v bližini Trziča. Tako se je tudi ondi klub škofovi prepovedi plesalo. Gospodu župniku seveda to ni bilo po volji, zato se poda sam na plesišče osebno zabraniti ples. Toda fantje, vročekrvni Gorenjci, so pokazali g. župniku korajžo, g. župnik pa fantom pete.

V Radovljici se je dne 3. in 22. kimavca vršila volitev občinskega zastopa, in so bili izvoljeni gg.: Aleksij Roblek, posestnik in lekarnar, županom; Alfred Rudesch, c. kr. notar, Oton Homan, trgovec, Matej Kosmač, gostilničar, in Ivan Vurnik, podobar, svetovalcem; Ivan Novak, dekan, Andrej Grčar, nadučitelj, Vinko Hudovernik, restavrater, Fran Mulej, posestnik in trgovec, Leopold Varl, posestnik, Ivan Mali, posestnik, in Ivan Bulovec, trgovec, vsi v Radovljici, odbornikom.

Nesreča na lovu. Pretečeno nedeljo dopoldne so bili gozdarski uradniki in gozdarji z Bleda in iz okolice nad Kruico blizu Zgornjih Gorij na lovu. Ko so plezali po neki strmini, je gozdarski pomočnik Einhorn padel na puško, ki se je sprožila in oba strela sta zadela od zadaj Rotha, predstojnika gozdarskega urada na Bledu. Nesrečnik je kmalu na to umrl ter zapustil mlado vdovo in tri otročiče.

Maše za dež. Piše se nam dne 2. t. m.: Nek župnik v radovljiškem okraju noče več maševati za dež in čaka, da bo barometer padel, potem pa bode hitro zopet oznanil mašo za dež, da bi ljudje mislili, da je on izprosil dežja. Tako se govori v njegovi župniji. To je menda tisti «kunštni» duhovnik, kateri je po ljubljanskem potresu pripovedoval svojim župljanom, da je tudi on vedel, da se bode treslo, a ker mu ni bil natančno znan čas potresa, je prej molčal o njem. Kmetje pa mu niso verjeli in so rekli: «Tako tudi mi zdaj lahko govorimo!»

Nesgoda. Dne 2. t. m. popoldne peljal se je z vlakom Matevž Gorjanc, hlapec pri g. Fr. Ks. Sajovitzu, hotelirju v Kranju, domov k starišem. Na kolodvoru v Škofji Loki pa mu je menda po neprevidnosti sprevodnik priprl vse štiri prste desne roke, katere srednja prsta bosta najbrž nerabna.

V Kamniku je umrl gospod Tomaž Drol.

Odlikovanje. Jury (razsodišče) svetovne razstave v Parizu je ravnatelju in deželnemu poslancu, gospodu Ivanu Šubicu, kot sotrudniku pri kolektivni razstavi specialnega komiteja za gospodarstvo in lesno trgovino, podelila srebrno svetinjo.

Zaplenjeno!

V Škofjo Loko pride menda za župnika nunski spovednik g. Feliks Zavodnik, ki se je te dni udeležil konkurznega izpita.

Obesil se je v noči od 3. na 4. t. m. v Podreči št. 49 pijanček J. Mohar iz neznanega vzroka.

V Radovljico pride za okr. glavarja višji okr. komisar v notranjem ministrstvu g. J. Rubelli pl. Sturmfest.

Na Kranjskem sploh.

I. slovenska umetniška razstava v Ljubljani je našim razmeram primeroma dosti dobro obiskana. Trajala bode še do 15. t. m., in kdor Gorenjcev čuti v sebi kaj zanimanja za obrazovalno umetnost in naroden napredek in razstave še ni obiskal, naj si jo v tem kratkem času gotovo ogleda. Ne bode mu žal za potne troške in za zamudo. Mnogo se je že in se bode še pisalo in govorilo o razstavljenih predmetih, a kdor jih sam ne vidi, ne bode si mogel o njih iz popisov in ocen nikoli narediti jasnega pojma in samostojne sodbe. Razstavljenih je okoli 200 slik, risb in kipov edenintridesetih slovenskih umetnikov in umetnic. Nekaj del je zelo velikih ter mnogo tako krasnih in dovršenih, da se jih človek kar ne more nagledati. Vmes pa z nekaterih slik kaj čudno in neprijetno odseva tista moderna dekadenca, ki se je sedaj vrinila tudi v slikarstvo. Navadnemu gledalcu se zdi, kakor da bi hotele biti te «moderne» slike nekako roganje in zasmehovanje dosedanje slikarske umetnosti. Z ozirom na to in na splošni utis, ki ga dela razstava na razne gledalce, bomo morda pozneje obširnejše izpregovorili v podlistku. S.

Odbor «Save», slovenskega akademičnega ferijalnega društva v Ljubljani, se je sestavil na 1. rednem občnem zboru dne 26. m. m. sledeče: Predsednik: ing. Janko Krsnik; podpredsednik in upravitelj za Gorenjsko: phil. Niko Omersa; tajnik phil. Fran Kobal; blagajnik: med. Albin Češark; odbornik (za Ljubljano): iur. Žiga Vodušek; upravitelja: za Notranjsko iur. Fran Žužek, za Dolenjsko iur. Milan Valentinčič. — Preglednika: ing. Rudolf Schweitzer in kand. iur. Janko Žirovnik. Predsedniki častnega sode: Dr. Novak, phil. J. Reisner, med. G. Hočevar.

Za društvo sv. Cirila in Metoda in Prešernov spomenik! Litijske Slovenke in dale so napraviti prav lične podobe dr. Prešerna v svitlotisku na trd papir in velikosti kabinetne fotografije. Kdor pošlje s pošto nakaznico ali v pisemskih znamkah najmanj 45 vinarjev gospej Tereziji Svetec v Litiji v gori označeni namen, dobi z obratno pošto tako podobo, ki bo gotovo pri-

Kavarna Jäger jutri v nedeljo dne 7. oktobra celo noč odprta.

meren kinč vsake slovenske hiše zlasti zdaj, ko se bliža stoletnica rojstva našega velikega pesnika.

Listnica uredništva.

Dopisa iz Trboj in Stražišča smo morali odložiti za prihodnjic. Cenjene dopisnike prosimo potrpljenja!

Tedenski sejem v Kranju dne 1. t. m.

Prignalo se je 130 glav goveje živine, 5 telet, 69 prašičev, 14 ovac, 55 buš, 2 kozi. — 50 kg: pšenice K 7·50, prosa K 6·50, ovska K 5·60, rži K 6·50, ajde K 7·50, ječmena K 7·—, koksa 11·—, krompirja K 2·—, ribenčana K 10·50.

V najem se dá pod prav ugodnimi pogoji

gostilna in prodajalna v Goričah

prva je na dobrem glasu, druga je že nad dvajset let vpeljana. Več se izve pri lastniku hiše v Goričah št. 11. 206—1

— Za oddati je takoj — stanovanje.

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo «Gorenjca». 203—1

Išče se za gostilno na deželi

dekle ali vdova

zanesljiva in solidna, katera je izurjena šivilja in za gostilno vajena kuhinje in peke.

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo «Gorenjca». 205—1

V vojvodnem borštu

je pet- do šeststo voz

resja naprodaj

Več se izve pri gospej Mariji Mayr v Kranju. 193—2

— Domače —

pristno žganje

konjak	liter po K 6·—
slivovka	» » » 2·80
hruševac	» » » 2·60
brinjevec	» » » 2·60

Priporočam tudi dobra vina.

Spoštovanjem

Jernej Ručigaj

gostilna «pri zlati ribi».

200—1

Kavarna in restavracija

jutri v nedeljo, 7. t. m. 204

celo noč otvorjena.

Namizno orodje iz kina-srebra, kakor tudi svečniki, servise za kavo, likerje, čaj, nastavki za sladkor, sadje i. t. d. kot najpripravnejša darila priporoča

H. SUTTNER v Kranju.

Ceniki prosti.

187-4

M. Matiašič

v Kranju, na glavnem trgu šte. 191

priporoča svojo veliko zalogo stekla (glazevine) in porcelana mnogovrstne baže, za gostilne in domačo rabo, zlate in poltirane palice za okvirje, vsakovrstne svetilnice, kakor tudi posamezne dele svetilnic, afrikansko travo, dober namestnik žirne, ter zagotavlja točno in dobro postrežbo po najnižji ceni. 195-2

Doktorja pl. Trnkoczyja

preizkušena zdravilna in redilna sredstva, preizkušena 188-2 že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkoczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzajem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkoczyja Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepljivo, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (četrt kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkoczyja

Želodčne kaplice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepljivo, boleš utesujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasane želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripati pri drugih kroglicah. Skatlja 42 h, šest skatljic 2 K 10 h. — Pocukrne kroglice. Skatlja 80 h, tri skatlje 2 K.

Prsni, plučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen zlahko razvarljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali adov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 5 h.

Varstvena znamka.

Živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkoczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkoczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljivan, kadar krave nočejo zreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščiji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetlično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Ta prašek dobite v vseh prodajalnah in tudi kakao sladni čaj. Če jih pri Vas ne dobite, potem pišite na lekarno Trnkoczyjevo v Ljubljano.

Tinktura za kurja očesa,

preizkušeno sredstvo proti bolešnim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 8 K 50 h.

Ker je vedna skrb

p. n. ekonomov, poljedelcev,

varstveno in dijetlično sred-

stvo za prašiče. Za notranjo rabo,

služi za tvorbo mesa in tolsče.

Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Ta prašek dobite v vseh prodajalnah

in tudi kakao sladni čaj.

Če jih pri Vas ne dobite, potem pišite na lekarno

Trnkoczyjevo v Ljubljano.

Varstvena znamka.

Zlatnino in srebrnino, kakor veržice, zlate in srebrne, prstane, uhane z diamantom in briljantom, zapestnice, obeske i. t. d. priporoča

po najnižjih cenah

186-4

H. SUTTNER v Kranju.

Razglas.

Občni zbor mojstrske zadruge

v Kranju se vrši dne 7. oktobra 1900 ob 1. uri popoldne «pri Jahaču» («Maierling»), h kateremu se vabijo tudi vsi mojstri sodnega okraja kranjskega.

Prečitala se bodo še enkrat v popravo vrnjena pravila.

198-2

Osnovni odbor.

Franc Dolenz v Kranju

Edvard Dolenz v Skofji Loki

priporočata svojo bogato zalogo

cementa, špecerijskega blaga, špirita in delikates, pravega francoskega in tuzemskega šampanjca, porenskih, moselskih, španskih, grških in avstrijskih vin v buteljkah

pravega francoskega in tuzemskega konjaka, breskev, malinovca, brinjevca, borovničarja in bezgovca, žganja, slivovca, esence za punč, plzenskega grenčeca, slivovke in vse vrste likerjev

160-11

po najnižjih cenah.

Nj. svetost papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Laponiju gospodu lekarnarju G. Piccoliju v Ljubljani prisrčno za hvalo za doposlane jim stekleničice 161a-11.

— tinkture za želodec —

in so njemu z diplomom dne 27. novembra 1897 podelili naslov «Dvorni založnik Nj. svetosti» s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb Nj. svetosti.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji priporočajo bolehavim G. Piccolijevo želodčno tinkturo, katera krepča želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljanje in telesno odprtje. Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje G. Piccoli, lekarnar «pri angelu» v Ljubljani, na dunajski cesti.

Tinkturo za želodec pošilja izdelovatelj v skatljah po 12 stekleničic za gld. 1.26 a. v., po 24 steklenic za gld. 2.40,

po 36 za gld. 3.50, po 70 za gld. 6.50, po 110 za gld. 10.30. — Poštnino mora plačati p. n. naročnik.

Za nakup v Ljubljani se priporočajo naslednje tvrdke:

KLOBUKE

najnovejši fagone priporoča po nizki ceni 57—30

J. S. BENEDIKT na Starem trgu.

Trgovina z železnino F. Golob

LJUBLJANA Wolfove ulice št. 8 LJUBLJANA
priporoča svojo zalogo 99—24

raznovrstnega železnega blaga, kuhinjske posode, hišnega, poljskega in raznovrstnega rokodelskega orodja, pozlačenih grobnih križev in vsakovrstne železnine.

Cene nizke. — Postrežba točna.

Šivalni stroji
in kolesa.

Tovarniška zaloga
IVANA JAX-A
Dunajska cesta št. 17
priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa.

Ceniki se dopoljujejo na zahtevanje
zastonj. 63—30

Pri nakupovanju
suknenega in manufakturnega
blaga se opozarja na tvrdko 58—30

HUGO IHL

Špitalske ulice števil. 4

Velika zaloga suknenih ostankov.

Najboljše vrste kolesa!

tu- in inozemskih tovarn IV. PUCHA
Monarch, Nauman, Peugeot

francoska kolesa od 150—280 gld. prve vrste
priporoča 60—30

tvrdka A. Putrich

V zalogi imam vedno 400—500 koles, katere prodajam po
najnižjih cenah.

Pravo

plzensko pivo

iz združne pivovarne

vedno popolnoma sveže v sodih in steklenicah
se dobiva 59—30

v zalogi Ivana Gorupa.

Telefon št. 90.

Agentura.

Trgovska komisija.

FILIP FAJDIGA

Zaloga in lastna izdelovalnica
sobne oprave

Prešernove (prej Slonove) ulice št. 50
priporoča svojo veliko 61—30

zaloga sobne oprave

vsake vrste garnitur i. t. d.

Jamči se, da je v blagu lastnega izdelka vedno
suh les.

MODROCE na peresih (Federmatratze), stole
in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem
točno po naročilu in po nizkih cenah. —

V Kranju se dobivajo stoli pri g. J. Anzeljcu na glavnem trgu.

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da se je
„pri avstrijskem cesarju“

v novozgrajeni hiši otvoril hôtél. 62—30
Priporočam slavnemu občinstvu prijazne sobe
za prenočišča.

Gostilna se nahaja še v stari hiši, kjer se točijo
pristna dolenska, istrska in štajerska vina.

Za dobro postrežbo se jamči.

Gospodom posestnikom vozov je na razpolago konjski
hlev in prostorno dvorišče.

— CENE NIZKE. —

Dobro znana, že čez 30 let obstoječa stara gostilna

„pri Tišlerju“

Kolodvorske ulice št. 26

gredeč od kolodvora proti mestu na levo, na kar se slavno potujoče občinstvo, da se izogne pomoti, posebno opozarja. Dobra postrežba, vedno sveža okusna jedila, pristna vina, izborno, ob vsakem času sveže pivo. Dalje je v tej staro-znani gostilnici vsikdar na razpolago mnogo sob s snažnimi posteljami, vse po jako nizki ceni.

Zahvaljuje se slavnemu občinstvu za mnogobrojni dosedanji obisk, priporoča se naklonjenosti mestnega in kmetijskega občinstva tudi za nadalje

118—23

Leopold Blumauer, posestnik in gostilničar.

Fran Detter

LJUBLJANA

na Starem trgu št. 1.

Prva in najstarejša 73—29

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastonj in poštne prosti.

Ernest Fevnikar

na Dunajski cesti v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu svojo prvo in največjo zalogo vseh vrst

galanterijskega, norimberškega,

misionskega in virkanega blaga ter igrač

na debelo in drobno.

Dunanja nacočila točno. — Cene nizke. 72—29

Nepreročne vozne plahte

v različni velikosti in kakovosti ima po nizki ceni vedno v zalogi

108—28

R. Ranzinger

špediter c. kr. priv. južne železnice, Ljubljana, Dunajska cesta št. 15.

Pri novi tovarni

J. Schumi & Comp., Ljubljana.

Največja zaloga 102—24

modnega, manufakturnega, platnega, volnatega blaga in perila.

Vedno novosti v suknji in modnem blagu za dame.

!! Cene brez konkurence!!

— Najrazličnejši ostanki za polovico cene.

Radi prevelike izpremembe v blagu se zbirke vzorcev ne izdajejo, temveč na zahtevanje samo odrezki.

Glavna trgovina: LJUBLJANA, Dunajska cesta 6

Filijalke: Ljubljana, Petrovo nabrežje 2 in v KRANJU.

Usa luksus-piva izpodrine

najbolje renomirano

155—12

dvojino vležano (Doppellager)

in granatno pivo

iz češke delniške pivovarne v Budjevicah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu leta 1897. dobilo jedino častno darilo z izrecnim priskrbkom „za izborno pivo“. — Javna pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogostevilno na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic à 1/2 litra po konkurenčnih cenah.

Glavno zastopstvo

ANTON DITRICH v Ljubljani

Marie Terezije cesta št. 2.

Prva električna ljubljanska
in tovarna mrežastih ograj

Tmasta žilna ograja.

Pleteno žilno omrežje.

106—24

AVGUST-a ŽABKAR-ja priporoča

različnih mrežastih ograj za pašnike, vrlove, okna, vrata i. t. d. kakor tudi vsa druga kjuđavničarska dela. — Nizke tovarniške cene. — Točna in solidna postrežba.

Najbolje ure, švicarskega izdelka, kakor zlate, srebrne, tula, nikelnaste, jeklene priporočaja

H. Suttner, urar v Kranju.

Ceniki prosti.

185-4

H. Suttner, urar v Kranju
priporočaja vseh vrst očal, naočnikov, daljnogledov, barometrov, termometrov i. t. d. po najnižjih cenah.

Ceniki poštne prosti.

180-5

KAROL FLORIAN

trgovina s knjigami, galanterijskim blagom, muzikalijami in godbenim orodjem
v Kranju, glavni trg

priporočaja svojo veliko zalogo pisalnega orodja, šolskih in drugih knjig, vsakovrstnega papirja, kuvert, posetnic (vizitnic) in galanterijskega blaga.

Tudi sem preskrbel veliko zalogo godbenega orodja in strun in prodajam vse po najnižji ceni. 11-89

Gospodom učiteljem in prekupovalcem pri šolskih knjigah deset odstotkov popusta.

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K 50 vln.

Otroški vozički, košarice, galanterijsko in špecerijsko blago
po najnižjih cenah. 149-7

Zmešane in strižene lase

kupuje po najvišjih cenah od 2 kilogramov naprej

Filip Well

velika trgovina z lasmi v Spodnjem Kralovcu
(Unter-Kralowitz) na Češkem. 171-8

P. n. čitatelje te anonce opominim, naj opozoré na mojo
adresu zbiralce las. — Na vsako vprašanje glede cene se
odgovarja.

Ljubljanska
kreditna banka
v Ljubljani
Špitalske ulice števil. 2.

Nakup in prodaja vseh vrst rent,
državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d.
za najkulantnejših pogojev.

Posojila na vrednostne papirje
proti nizkim obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje
denarnih vlog na vložne knjižice,
na tekoči račun in na
giro-conto s 4½% obrestovanjem
od dne vloge do dne vzdiga.

Eskompt menjic najkulantneje.

Borzna naročila. 189-3

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge
po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje iz lastnega,

Stanje vlog: 2.207.798 kron 76 vinarjev. — Stanje hipoteknih
posojil 1.564.553 kron 98 vinarjev. 85-86

Sedlar J. BAN v Ljubljani

se priporočaja častitemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča
dela, katera izvršuje natančno po naročilih.

Zunanja naročila točno. — Cene nizke.

Naprodaj imam dva napol pokrita, jako elegantna dunajska
brek-voza, dva brom in dve odprti kočiji. 105-28

Lovrenc Rebolj

Podružnica v Škofji Loki krojač v Kranju, glavni trg Podružnica v Škofji Loki
priporočaja se slav. občinstvu v izdelovanje vsakovrstne
moške obleke kakor tudi jopic (Ueberjacke), pelerin,
dežnih plaščev za dame. — Dalje uljudno priporočaja
svojo zalogo izdelanih oblek za gospode in dečke ter
konfekcijsko blago za dame. — V zalogi ima tudi vsako-
vrstne klobuke za gospode in dečke. 191-3

Cena nizka, blago solidno, postrežba točna. — Dijaškom snižana
cena. — Naročila se natančno in točno izvršujejo.

Prodaja na drobno in debelo.

Največja tovarniška zaloga sukna

J. Grobelnik

Ljubljana, Mestni trg 20

77-29
priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst suknenega blaga

jägerndorfskih, brnskih in angleških štofov, vsake vrste letnega in zimskega lodna, kakor tudi mnogovrstnega

manufakturnega blaga

hlačevine in vse k oblekam potrebne oprave. — Velika zaloga volnenega in bombažnega blaga za ženske obleke, svilnatih in volnenih robeev.

Krojačem, ki stržijo mnogo blaga, posebno znižane cene.

Bogata zbirka vzorcev sukna se razpošilja na zahtevanje.

Ceneji nakup kot posvobod drugod.

IVAN KORDIK

trgovina z galanterijskim blagom
Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo na drobno in na debelo

jedilnih in kuhinjskih potrebščin

iz alpake in alpake-srebra, in veljajo predmeti iz alpake (trpežne bele kovine):

- 1 tucat zlic, navadnih gl. 4.40, težkih gl. 5.50
- 1 " za kavo " 2.20, " " 2.60
- 1 " nožev ali vilic " 6.—, " " 7.—
- Jedna velika zlica za mleko gl. —.80, za juho gl. 2.—
- Noži in vilice z roženim, koščenim ali trdo-lesenim ročajem:
- 13 parov navadnih od gl. 1.80 do gl. 3.—
- 12 " boljših " " 3.50 " " 7.50

Svečniki iz alpake visoki 21 24 26 1/2 cm

84-28 gl. 2.— 2.80 2.60

Manufakturna (gvantna) trgovina.

Češnik & Milavec

Ljubljana, Špitalske (Lingarjeve) ulice

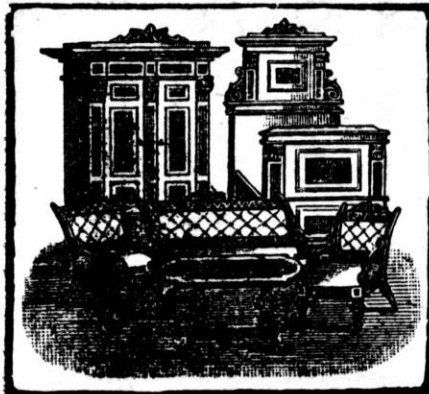
v novozgrajeni mestni hiši opozarjata slavno občinstvo na nju popolnoma z novim jesenskim in zimskim blagom založeno trgovino, kakor: novosti v pavolnatih, polvolnenih in volnenih oblek za ženske, fini kamgarn, eviot (Dauentuch), loden i. dr., gladko in pisano, perlini modni barhent za jopice, bluže in obleke. 199-1

Velika zaloga raznovrstnega sukna, štofa, kamgarna, ševiota ter znanega pristnega gorenjskega loškega štofa. — Novosti v volnenih, svilnatih in ženiljastih rutah in šerpah (pintah), pletenih (štrikanih), suknenih ogrinjalkah, plahah, gorenjskih in ogrskih kocih, pavolnatih in volnenih posteljenih kocih i. t. d.

Vse navedeno po najnižji ceni.

Vzorci se po pošti brezplačno razpošiljajo.

R. LANG, Ljubljana (Kolizej)

tovarna za modroce na peresa n posteljno opravo, zaloga pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne vloge, zrcal, podob, otročjih vozičkov, naslonjačev, počivalnikov (sofa, kanape, divan) in sobno opravo 76-29

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje zastoj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

Domača zanesljiva

Poslane nizke cene.

G. Tönnies, Ljubljana

tovarna za stroje, železo in kovinolivnica

priporoča kot posebnost vse vrste

stroje za slamoreznice

in žage. 81-29

Prevzame in izvršuje stavbinska in tesarska dela.

Bredliskarija.

Franja Meršol Ljubljana
Mestni trg 18

82-29
priporoča svojo veliko

zalogo pričetih in izdelanih ročnih del

in vsa v to stroho spadajoča dela. Sprejemam vsakovrstna

bela, zlata in svilnata ročna dela

(monogramne).

Vsa dela se izvršujejo točno in po nizkih cenah. — Zunanja naročila točno.

Karols Kavčeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK

trgovina z železnino na debelo in na drobno

Ljubljana, dunajska cesta št. 18

priporoča svojo veliko zalogo Lanzovih poljedelskih strojev, mlatilnice, slamoreznice, gepelje, čistilnice (trijerje), stroje za setev, košnjo in žetev, železne pluge, katerih ni treba držati. — Vedno čez 200 strojev v zalogi, katero si lahko vsak ogleda. 107-22

Traverze, železniške šine, cement, železo, jeklo, okove za vrata in okna, štedilnike, peči in kuhinjsko opravo, cevi in trombe za vodovode, raznovrstno orodje za mizarje, kovače i. t. d., nagrobne križe.

!!Cene izvanredno nizke!!

Adolf Hauptmann

75-29
tovarna

oljnatih barv, firnežev, lakov

in hleja

v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštne prosto.

Najlepši in naj-
boljši železni * *
201-1

križi

nagrobni

s kamnom in brez
kamna se dobe pri
Wilh. Killer
v Kranju. Napis
na zahtevanje na
lastne troške. * *

Posojilnica v Radovljici

obrestuje hranilne vloge

po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega sama plačuje za
vložnike iz svojega.

Stanje vlog dne 30. septembra 1900. . . K 989.935·55

Stanje posojil dne 30. septembra 1900 . . » 821.599·47

Pri denarnih zavodih naložen denar . . » 188.102·04

Garancijski fond čez K 60.000.

Hranilne knjižice tujih zavodov sprejemajo se kot gotovina, ne
da bi se obrestovanje pretrgalo. 114-6

Divji kostanj

197-2

kupuje

Ivan Majdič v Kranju.

Priporočilo.

Polpisani uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da sem
prišel izvrševati 194-2

* * urarski obrt * *

v domači hiši št. 123 poleg g. Götzla prodajalne v Kranju.

Urarska popravila in drugo izgotavljal bom dobro in po nizki
ceni ter se potrudil zadovoljiti slavno občinstvo v vsakem oziru.

Nadejaje se obilnega obiska in vsestranske podpore se bilježim
z odličnim spoštovanjem

Matija Ažman, urar.

Vizitnice in kuverte * *
po zelo nizkih cenah
priporoča tiskarna v Kranju.

Skladiščar

za skladišče v mestu se sprejme v valjičnem mlinu
Vinka Majdiča v Kranju. 196-2

Naznanilo o preselitvi.

Z 10. oktobrom t. l.

nahaja se

 pisarna

okrajne bolniške blagajne
v Kranju

v hiši gospe Marije Pollak na glavnem
trgu hiš. št. 130 (na voglu) I. nadstropje.

Okrajna bolniška blagajna

v Kranju, 4. oktobra 1900.

Načelnništvo.

Uljudno naznanjam, da se 202

od 10. oktobra naprej

nahaja

»»» pisarna «««

glavnega zastopa c. kr. avstr. zavarovalne družbe

„DUNAV“ na Dunaju

v hiši gospe Marije Pollak

na glavnem trgu hiš. št. 130

(na voglu) I. nadstropje.

V Kranju, dne 4. oktobra 1900.

RUDOLF KOKALJ

glavni zastopnik.